all. –सिद्धिः *f.* universal success. (*–m.*) the Bilva tree. –स्वम् 1 everything, the whole of one's possessions; as in सर्वस्वदण्डः, सर्वस्वहरणम् 'confiscation of the whole property'. –2 the very essence, the all-in-all of anything; सर्वस्वं तदहो महाकविगिरां कामस्य चाम्भोरुह Subhāṣ.; see Ś. 1. 24; 6. 1; Māl. 8. 6; Bv. 1. 63. –स्वारः Vedic sacrifice (एकाह) in which the sacrificer commits suicide (usually a man suffering from some incurable desease with little hope of life); आनन्द निरीक्ष्यायं पुरे तत्रात्मघातिनम्। सर्वस्वारस्य यज्वानमेनं दृष्ट्वाथ विव्यथे। N. 17. 202. –हर *a.* 1 appropriating everything. –2 inheriting a person's whole property. –3 all-destroying (as death); मृत्युः सर्वहरश्चाहम् Bg. 10. 34. –हरणम्, –हारः confiscating of one's entire property; सर्वहारं हरेन्नृपः Ms. 8. 399. –हितम् black pepper.

सर्वक *a.* 1 All, every. –2 Whole, entire. –के *ind.* Everywhere, universally.

सर्वंकष *a.* 'All-destroying', all powerful; सर्वंकषा भगवती भवितव्यतैव Māl. 1. 23; Bv. 4. 2. –षः A villain, rogue.

सर्वतस् *ind.* 1 From every side or quarter. –2 On all sides, everywhere, all round; सर्वतः पाणिपादं तत् सर्वतोऽक्षिशिरोमुखम्। सर्वतः श्रुतिमल्लोके सर्वमावृत्य तिष्ठति॥ Bg. 13. 13. –3 Completely, entirely. –Comp. –गामिन् *a.* 1 having access everywhere; वज्रं तपोवीर्यमहत्सु कुण्ठं त्वं सर्वतोगामि च साधकं च Ku. 3. 12. –2 all-pervading. –दिशम् *ind.* from all sides; in all directions. –भद्रः 1 the car of Viṣṇu. –2 a bamboo. –3 a kind of verse artificially arranged; *e. g.* see देवाकानिनि कावादे वाहिकास्वस्वकाहि वा। काकारेभभरे काका निस्वभव्यव्यभस्वनि॥ Ki. 15. 25. –4 a temple or palace having openings on four sides; (*n.* also in this sense). –5 the *Nimba* tree. –6 a kind of military array. –7 a square mystical diagram (as a sort of altar); व्याघ्रचर्मोत्तरे शुक्ले सर्वतोभद्र आसने Mb. 12. 40. 13. (–द्रा) a dancing girl, an actress. –मुख *a.* of every kind, complete, unlimited; उपपन्ना हि दारेषु प्रभुता सर्वतोमुखी Ś. 5. 26. (–खः) 1 an epithet of Śiva. –2 of Brahman; अथ सर्वस्य धातारं ते सर्वे सर्वतोमुखम् (उपतस्थिरे) Ku. 2. 3 (having faces on all sides). –3 the Supreme Being. –4 the soul. –5 a Brāhmaṇa. –6 fire. –7 heaven or Svarga (of Indra). (–खम्) 1 water; पिपासतः काश्चन सर्वतोमुखं तवार्पयन्तामपि काममोदनम् N. 16. 49. –2 sky. –वृत्त *a.* omnipresent. –शुभा the Priyaṅgu plant.

सर्वत्र *ind.* 1 Everywhere, in all places; पदं हि सर्वत्र गुणैर्निधीयते R. 3. 62. –2 At all times. –Comp. –गः, –गामिन् *m.* air, wind; वायुः सर्वत्रगो महान् Bg. 9. 6. *–a.* all-pervading, ommipresent; सर्वत्रगमचिन्त्यं च कूटस्थमचलं ध्रुवम् Bg. 12. 3. –गत *a.* universal, perfect. –सत्त्वम् omnipresence.

सर्वथा *ind.* 1 In every way, by all means; सर्वथा व्यवहर्तव्यं कुतो ह्यवचनीयता U. 1. 5. –2 At all, altogether (usually with negation). –3 Completely, entirely, utterly. –4 At all times. –5 Exceedingly, very much. –6 In whatever way; सर्वथा वर्तमानोऽपि न स भूयोऽभिजायते Bg. 13. 23. –Comp. –विषय *a.* in whatever way appearing.

सर्वंदमः = सर्वदमनः.

सर्वद्र्यञ्च् *a.* Honouring or worshipping all.

सर्वदा *ind.* At all times, always, for ever; सर्वदा सर्वदोऽसीति मिथ्या त्वं कथ्यसे बुधैः Bhojaprabandha 310.

सर्वशस् *ind.* 1 Wholly, entirely, completely. –2 Everywhere. –3 On all sides.

सर्वरी See शर्वरी.

सर्वला, –ली An iron club.

सर्वस्विन् N. of a mixed caste (the offspring of a Gopa female and a barber).

सर्वाणी See शर्वाणी.

सर्षपः [Uṇ. 3. 141] Mustard; खलः सर्षपमात्राणि परच्छिद्राणि पश्यति Subhāṣ.; Māl. 10. 6. –2 A small measure of weight. –3 A sort of poison.

सर्षपी 1 A kind of wag-tail. –2 A kind of eruption of the body.

सल् 1 P. (सलति) To go, move.

सलम् Water.

सलक्षण *a.* Homogeneous, similar.

सलग्नक *a.* (A loan) Secured by surety.

सलज्ज *a.* Bashful, modest. –ज्जः Artemisia Indica (सुरपर्ण).

सलिङ्ग *a.* Corresponding to (अनुरूप); तत्सालिङ्गाभिराशीर्भिरिष्टाभिरभितः स्थिताम् Mb. 7. 55. 8.

सलिलम् [सलति-गच्छति निम्नं सल्-इलच् Uṇ. 1. 54] Water; सुभगसलिलावगाहाः Ś. 1. 3. –2 The constellation उत्तराषाढा. –Comp. –अर्थिन् *a.* thirsty. –आशयः a tank, reservoir of water. –इन्द्रः N. of Varuṇa; सलिलेन्द्रपुरान्वेषी भ्रमति स्म रसातलम् Rām. 7. 23. 16. –इन्धनः the submarine fire. –उद्भवः a shell, conch; ततस्तौ भृशसंक्रुद्धौ प्रध्माय सलिलोद्भवौ Mb. 9. 16. 55. –उपप्लवः inundation, deluge, flood of water. –कर्मन् a libation of water (offered to a deceased person). –कुन्तलः moss. –क्रिया the funeral rite of washing a corpse. –2 = उदकक्रिया q. v. –चरः an aquatic animal (like मकर). °केतनः the god of love; सलिलचरकेतनशरासनानतां चिल्लिकालताम् Dk. 2.7. –जम् a lotus. –धरः 1 a cloud. –2 a god; विनाय खं दिवमपि चैव सर्वशस्ततो गताः सलिलधरा यथागतम् Mb. 1. 19. 30 (com. सलिलधरा अमृतभृतो देवाः). –निधिः, –राशिः the ocean; कामं दामोदरीयोदरसलिलनिधौ चित्तमत्स्यश्चिरं नः Viṣṇupāda. S. 25. –प्रियः a hog. –रयः a current, stream.